

Przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Jasiołka -
gatunki zwierząt oraz siedliska przyrodnicze z załączników
Dyrektywy Siedliskowej

Wojciech Mróz
Instytut Ochrony Przyrody
PAN w Krakowie

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

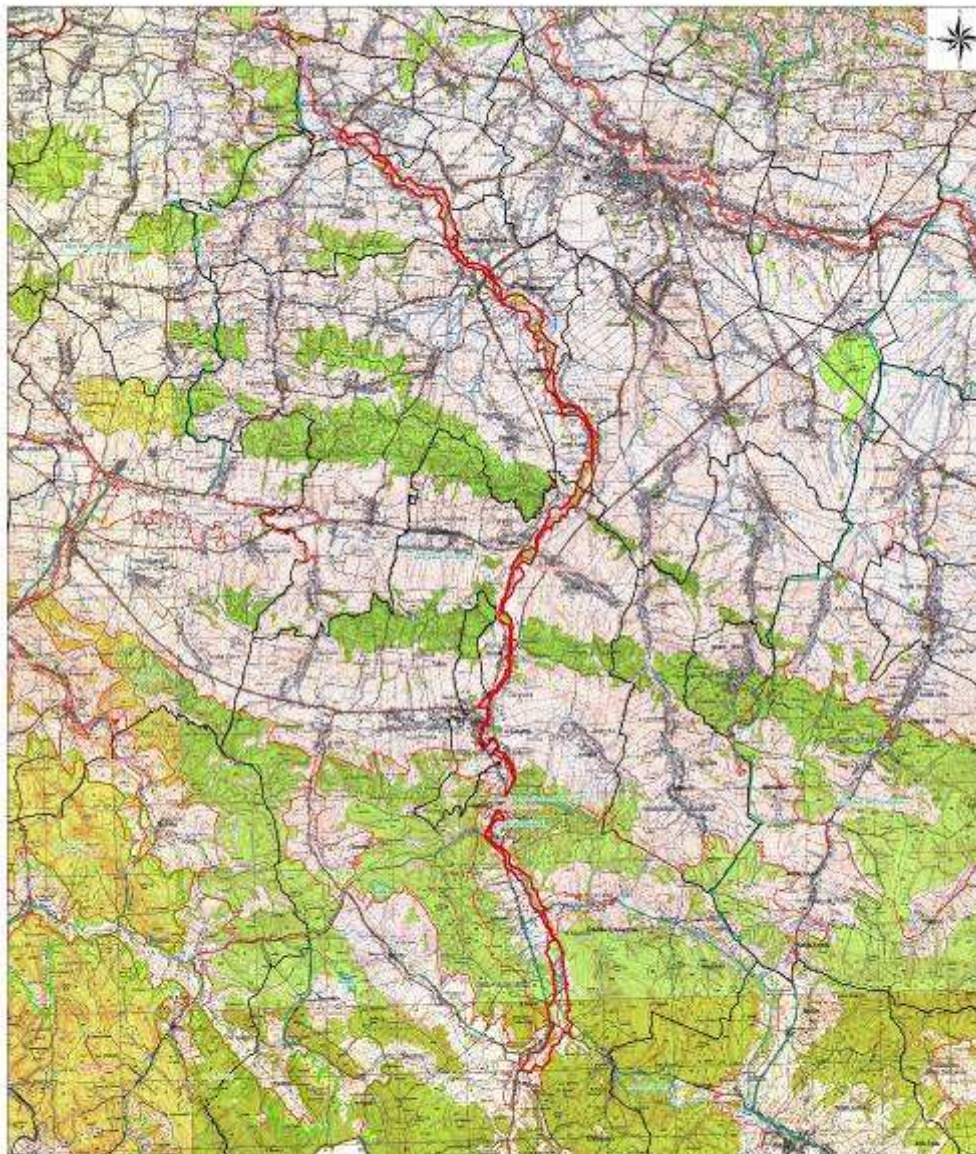

Al. Józefa Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów, tel. (+48 17) 785 00 44, faks (+48 17) 852 11 09, www.rzeszow.rdos.gov.pl

PLH180011 Jasiołka

- powierzchnia: 686,7 ha
- status: obszar zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 12 grudnia 2008 r. jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty
- istniejące formy ochrony:
Jaśliski Parku Krajobrazowego,
Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego,
Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków PLB180002 Beskid Niski.
- Sąsiadujące obszary Natura 2000: PLH180014 Ostoja Jaśliska, PLH180044 Osuwiska w Lipowicy, PLH180018 Trzciana oraz PLH180052 Wisłoka z dopływami.

Położenie obszaru Natura 2000 PLH180011 Jasiołka

1:35 000

0 5 10 km

INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO
 NARODOWA STRATEGIA INFRASTRUKTURY

UMIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI FUNDUSZ
 ROZWOJU REGIONALNEGO

ul. Jasioła Północna 28, 38-201 Białobok, tel. 1-88 725 05 00, fax 1-88 171 855 11 01, www.mim.gov.pl

Legenda

 Obszar PLH180011 Jasiołka	 Rezerwat Przyrody
 Inne obszary Natura 2000	 Nadleśnictwa
 Rezerwat Parki Krajoznawczy	 Stado
 Jasiołki Park Krajoznawczy	 Obszar nieschroniony

Obszar Jasiołka – przedmioty ochrony

Obszar ważny dla zachowania kilku gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: skójki gruboskorupowej *Unio crassus*, brzanki *Barbus peloponnesius*, kumaka górskiego *Bombina variegata* oraz bobra europejskiego *Castor fiber*.

Obok nich do przedmiotów ochrony obszaru należy 6 siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy siedliskowej

Kumak górski (fot. M. Smółka)

Co wiemy?

- Inwentaryzacja siedlisk i gatunków z zał. I i II Dyrektywy Rady nr 92/43/EWG w Lasach Państwowych (LP 2007);
- Inwentaryzacja siedlisk i gatunków z zał. I i II Dyrektywy Rady nr 92/43/EWG poza gruntami Lasów Państwowych (BULiGL 2007);
- Strategia zarządzania obszarem Natura 2000 PLH180011 Jasiołka (IOP PAN 2011)

Jasiołka - przedmioty ochrony

Zbiorowiska łęgowe doliny rzeki Jasiołka (fot. K. Zając)

Kompleks siedlisk przyrodniczych związanych z środowiskiem rzeki Jasiołka oraz siedliska gatunków zwierząt wymienione w załącznikach Dyrektywy Siedliskowej, a dokładnie (wg dokumentacji SDF):

- 6 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej
- 4 gatunki zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*

Pokrycie powierzchni w obszarze	Reprezentatywność
1,00 %	C

Powierzchnia	Stan zachowania	Ocena ogólna
C	B	C

Starorzecza Jasiołki w okolicach Żarnowca (fot. K. Zając)

3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków

Pokrycie powierzchni w obszarze	Reprezentatywność	Powierzchnia	Stan zachowania	Ocena ogólna
4 %	B	B	B	B

3230 Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (*Salici-Myricarietum* część - z przewagą wrześni)

Pokrycie powierzchni w obszarze	Reprezentatywność	Powierzchnia	Stan zachowania	Ocena ogólna
0,10 %	A	C	B	C

6510 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)

Pokrycie powierzchni w obszarze	Reprezentatywność	Powierzchnia	Stan zachowania	Ocena ogólna
3 %	B	C	C	C

Siedlisko 6430 – ziołorośla lepiężnikowe w dolinie rzeki Jasiołka (fot. K. Zając)

6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Pokrycie powierzchni w obszarze	Reprezentatywność	Powierzchnia	Stan zachowania	Ocena ogólna
10 %	A	C	B	B

Zarastające łąki w obszarze Natura 2000 Jasiołka (fot. K. Zając)

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe
(*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*)

Pokrycie powierzchni w obszarze	Reprezentatywność	Powierzchnia	Stan zachowania	Ocena ogólna
12 %	A	C	B	B

1337 *Castor fiber* (bóbr europejski)

Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ocena ogólna
C	B	C	C

1193 *Bombina variegata* - kumak górski

Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ocena ogólna
C	B	C	C

2503 *Barbus peloponnesius* (brzanka)

Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ocena ogólna
C	B	C	B

Brzanka (fot. P. Sobieszczyk)

1032 *Unio crassus* (skójka gruboskorupowa)

Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ocena ogólna
C	B	C	B

Cele ochrony

- **Zachowanie zrównoważonej hydrologii rzeki**
- **Ochrona integralności ekosystemu rzeczno-terenowego wraz z lasami i zaroślami łęgowymi**
- **Zachowanie różnorodności siedliskowej obszarów nieleśnych (łąki, ziołorośla)**
- **Zachowanie fauny (małże, płazy, ryby, ssaki ziemnowodne)**
- **Zachowanie pomników przyrody nieożywionej (przełomy)**
- **Integracja funkcjonowania ostoji siedliskowej z obszarami Natura 2000 Beskidu Niskiego, tj. ostoją ptasią „Beskid Niski” i ostoją siedliskową „Ostoja Jaśliska”**

Zagrożenia

Ze strategii zarządzania:

Zanieczyszczenie wód – dotyczy głównie konieczności budowy kanalizacji i oczyszczalni.

Budowa drogi S19 – granica państwa - rozbudowa infrastruktury związanej z obsługą ruchu (stacje paliw, punkty gastronomiczne i sklepy).

Budowa wielozadaniowego zbiornika wodnego Dukla na Jasiołce – przegradzanie rzeki i odcinanie odcinków źródłowych.

Działania hydrotechniczne zabezpieczające przed powodzią

Mocne strony Strength	Słabe strony Weakness
<p>Atrakcyjność krajobrazu Walory przyrodnicze Walory kulturowe (historyczny przemysł naftowy i turystyka religijna) Poprawiający się stan środowiska Aktywne społeczeństwo obywatelskie Rozwój infrastruktury ochrony środowiska (kanalizacja)</p>	<p>Sąsiedztwo dużych metropolii Słaby stan zbadania przyrody Słabe zaangażowanie projektowe z zakresu ochrony przyrody Zaburzone stosunki przyrodnicze (ujście Panny)</p>
Szanse Opportunities	Zagrożenia Threats
<p>Wykorzystanie Natury 2000 do promocji znaczenia turystycznego obszaru i pozyskania funduszy Rekultywacja delty Panny do celów rekreacyjno przyrodniczych Racjonalny i zrównoważony rozwój obszaru Rozwój turystyczny (muszkarstwo) Liczne ciekawostki przyrodnicze i kulturowe (styk kultur, Konopnicka, pałac Mniszechów, św. Jan z Dukli) Sąsiedztwo głównych szlaków komunikacyjnych W-E i N-S Opuszczanie gruntów w dolinie – rozwój łągów położenie w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych sprzyja ochronie przed zanieczyszczeniami</p>	<p>Rozwój przemysłu wydobywczego: kruszyw, ropy naftowej i gazu ziemnego oraz ich przetwórstwa Skala rekultywacji gruntów zdewastowanych (ujście Panny-Trzciana) Rozwój tranzytu drogowego i innych inwestycji liniowych i przerwanie korytarzy ekologicznych (przegrody na rzece) Przeinwestowanie terenu (Dukla) Rozproszona zabudowa i zabudowa wkraczająca do terasy zalewowej Intensyfikacja osadnictwa rekreacyjnego wzdłuż rzeki Dostawa ścieków Rajdy i „turystyka” off-roadowa Inwestycje hydrotechniczne Chybione inwestycje turystyczne (parkingi) Rozwój dróg w pasmach górskich (spływ osadów) Inwazje biologiczne (barszcz Sosnowskiego) Postęp sukcesji Zaniechania chałupniczego pozyskania żwiru Opuszczenie dróg polnych w łągach Utwardzanie dróg Nielegalne wysypiska śmieci i zsypanywanie doliny</p>

Dziękuję za uwagę!

Wojciech Mróz
mroz@iop.krakow.pl